Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Les minyones de Terricabras

Oristà

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Sector est del terme municipal
Emplaçament	A 600 metres per pista forestal de la carretera B-433, punt quilomètric 4'250

Coordenades:

Latitud:	41.94816
Longitud:	2.11234
UTM Est (X):	426426
UTM Nord (Y):	4644402

Classificació

Número de fitxa	08151 - 237
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Tradició oral
Estil / època:	Contemporani
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Només alguns dels veïns més grans del municipi recorden la rondalla.
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Simbòlic
Titularitat	Pública
Fitxes associades:	
Terricabras	
Autoria de la fitxa	Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa:	dv., 27/04/2007 - 02:00

Descripció

Això va passar a Terricabras. Diu que als vespres, quan anaven a dormir, just quan començaven a agafar el son, sentien molt de soroll a la cuina, una fressa com si trenquessin els plats. S'aixecaven del llit i no veien res enlloc, i quan obrien els armaris de la cuina trobaven gots, copes, ampolles, tot capbussat. També es diu que a les vetllades d'hivern, quan estaven a la vora del foc tot coent la caldera de menjar per al bestiar, tot d'un plegat sentien una veu a dalt de la xemeneia que deia: "Ai que baixo, ai que baixo, ja sóc aquí". Patatxap, se sentia com si una persona caigués. Els que es trobaven vora del foc s'escapaven corrents i quan hi tornaven no veien res enlloc.
Als tres dies la veu deia: "Que caic, que caic", i queia un dit damunt mateix de les brases. Al cap d'una estona, repetia la mateixa cantarella de sempre i queia una mà, sempre damunt de les brases del foc i desapareixia a l'instant. Al cap de temps que els passessin aquestes coses, van saber que això ho feia un que volia llogar les minyones que tenien a Terricabras. Aquestes tenien fama de ser molt treballadores i bones noies. Un altre propietari els va demanar que anessin a treballar per a ell, però les noies, molt bones elles, li van dir que a Terricabras hi estaven molt bé i no pensaven pas canviar de casa. A partir d'aquell dia a Terricabras van començar de sentir els sorolls i les veus que deien que queien de la xemeneia."

Antigament a les cases de pagès importants que tenien servei, les minyones tenien el seu "quarto" vora de la cuina, mentre que els amos dormien a la part oposada, és a dir, ben apartats, perquè al vespre quan les minyones feien l'endreça de la cuina, amb el soroll dels plats i cassoles no despertessin els senyors de la casa. Als qui volien les minyones, valent-se de l'art de la màgica feien sorolls per despertar tothom qui dormís. Aquests sorolls els feien a la cuina, perquè hom cregués que eren les minyones que feien l'endreça molt tard i els amos es cansessin del soroll que les minyones feien nit enllà i prescindissin dels seus serveis. Llavors les podrien llogar.

Observacions:

Aquesta versió, de nom complet "El propietari que volia llogar les minyones de Terricabras", va ser recollida i transcrita per Jordi Torres i Sociats en el llibre "Por, màgica i tresors a la Catalunya interior".

Bibliografia

TORRES Jordi (2003). Por, màgica i tresors a la Catalunya interior. Farell.

